

บันทึก

เรื่อง การตีความเกี่ยวกับการนำของเข้าหรือส่งของออกนอกทางอนุเมิตด้านศุลกากร

กรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารได้มีหนังสือที่ ๕๕๓๑/๒๕๐๑ (ก.ม.๔) ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๐๐ ความว่า กระทรวงการคลังได้รับรายงานจากกรมศุลกากรว่า

บริษัทป่าไม้พนาสิทธิได้นำไม้สักออกจากป่าแม่ยม แม่ปาย แม่แะ และตากวิน ในท้องที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปจำหน่าย ณ ประเทศพม่า จำนวนไม้สักที่บริษัทได้ส่งไปเป็นไม้สัก ที่กรมป่าไม้ได้ตรวจวัดตีราคาภาคหลวงไม้สักในปี ๒๔๙๘ มีจำนวน ๗๒๗๘ ท่อน เนื้อไม้ ๘,๖๗๐.๓๔ ม ๓ เป็นเงินค่าภาคหลวง ๔๓๓,๓๓๑.๙๐ บาท และในปี ๒๔๙๙ จำนวนไม้ ๑๕,๔๒๖ ท่อน เนื้อไม้ ๑๖,๓๑๘.๗๕ ม ๓ เป็นเงินค่าภาคหลวง ๘๑๕,๖๖๐.๙๐ บาท ปรากฏว่า ไม้สักของบริษัทดังกล่าวมิได้นำออกโดยผ่านด่านศุลกากรแม่ฮ่องสอนและด่านศุลกากรแม่สะเรียง และบริษัทมิได้ยื่นเอกสารค้ำของส่งออกตามแบบ ล.ป.๖๑ ของธนาคารแต่อย่างใด สรุปแล้ว บริษัทมิได้ปฏิบัติตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน กล่าวคือ มิได้ ยื่นใบขนสินค้าต่อด่านศุลกากรด้วย และเป็นการส่งของออกนอกทางอนุเมิต และไม่ยื่นเอกสาร แบบ ล.ป. ๖๑

กรมศุลกากรมีความเห็นว่า การกระทำของบริษัทป่าไม้พนาสิทธิ เป็นการส่งไม้สัก ออกไปนอกราชอาณาจักรนอกทางอนุเมิต และไม่มีเอกสารค้ำของเพื่อส่งออกตามแบบ ล.ป.๖๑ ของธนาคาร ซึ่งออกตามกฎกระทรวงการคลัง (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ.๒๔๙๗ โดยวางระเบียบให้ผู้ ส่งออกยื่นแบบ ล.ป. ๖๑ ผ่านเจ้าพนักงานควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย ฉะนั้น กรมศุลกากรจึงเห็นว่า การกระทำของบริษัทป่าไม้พนาสิทธิ เป็นความผิดตาม พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๔๖๙ มาตรา ๒๗ พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๔๘๒ มาตรา ๑๖, ๑๗ พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ.๒๔๙๐ มาตรา ๓ และ พระราชบัญญัติควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน พุทธศักราช ๒๔๘๕ มาตรา ๘

บริษัทป่าไม้พนาสิทธิได้ชี้แจงว่า การส่งไม้สักออกทางด่านศุลกากรแม่ฮ่องสอน และด่านศุลกากรแม่สะเรียง ได้รับการยกเว้นอากรขาออก ตามพระราชกฤษฎีกาให้ยกเว้นอากรซึ่ง เรียกเก็บตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรแก่ของที่นำเข้าและของที่ส่งออกทางด่านศุลกากร แม่ฮ่องสอนและด่านศุลกากรแม่สะเรียง พุทธศักราช ๒๔๘๔ การที่รัฐบาลได้ออกพระราช กฤษฎีกายกเว้นเงินอากรขาออกแก่สินค้าทุกชนิดที่ส่งออกทางด่านศุลกากรแม่ฮ่องสอน และด่าน ศุลกากรแม่สะเรียง ย่อมเป็นการแสดงเจตนาแจ้งชัดอยู่แล้วว่า รัฐบาลไม่ประสงค์จะเก็บอากรขา ออกในเขตนั้นทั้งหมด ส่วนการกำหนดเส้นทางอนุเมิตให้นำของเข้าและส่งของออกเป็นเพียงเพื่อ

ความสะดวกในการควบคุมการนำเข้าและส่งออกเท่านั้น มิได้หมายความว่า ถ้าส่งของออกนอกทางอนุเมติแล้วผู้ส่งออกจะต้องเสียค่าปรับตามที่กรมศุลกากรตีความ บริษัทจึงเห็นว่าไม่น่าจะเป็นกรณีที่พึงต้องเสียค่าปรับประการใด และการที่ไม้สักไหลลอยไปตามลำน้ำโดยธรรมชาติ จะถือเสมือนเป็นการนำสินค้าออกเช่นส่งสินค้าธรรมดาได้ไม่ เพราะลักษณะต่างกัน และไม่มีสภาพที่จะขนส่งบรรทุกได้เหมือนสินค้าธรรมดา จะบังคับให้นำมาส่งตามทางอนุเมติยอมสุวิสัยที่ผู้ใดจะปฏิบัติตามได้

จากเหตุผลและข้อเท็จจริงดังกล่าวมาข้างต้น กรมศุลกากรจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความให้แน่ชัดลงไปว่า การนำเข้าหรือส่งออกนอกทางอนุเมติในท้องที่ซึ่งมีด่านศุลกากรตั้งอยู่และเป็นท้องที่ที่ได้รับยกเว้นการเรียกเก็บอากร จะต้องเสียค่าปรับฐานนำของลักลอบหนีศุลกากรหรือไม่ เพราะตามปกติถ้านำเข้าหรือส่งออกตามทางอนุเมติก็ย่อมได้รับยกเว้นอากรอยู่แล้ว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวข้างต้น ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

๑. ในเรื่องนี้ผู้แทนกรมศุลกากรได้ชี้แจงว่า ปัญหาข้อสงสัยของกรมศุลกากรตั้งปรากฏตามหนังสือของกระทรวงการคลังที่ สร.๔๓๐๕๐/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๐๑ ว่า ในกรณีการนำเข้าหรือส่งออกนอกทางอนุเมติทางด่านศุลกากรซึ่งให้ยกเว้นเงินอากรนั้น ผู้นำเข้าหรือส่งออกจะต้องเสียค่าปรับหรือไม่ นั้น ยังไม่ถูกต้องตามความประสงค์ของกรมศุลกากร กรมศุลกากรจะขอทราบว่าการกระทำของบริษัทป่าไม้พนาสิทธิ์ดังกล่าวมาข้างต้นจะเป็นการผิดกฎหมายศุลกากรหรือไม่เท่านั้น ฉะนั้น ปัญหาที่คณะกรรมการกฤษฎีกาจะต้องวินิจฉัยจึงเป็นไปตามที่กรมศุลกากรได้เสนอมาใหม่

๒. ในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งสินค้าออกนอกประเทศไทย มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.๒๔๖๙ แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๑๑) พ.ศ.๒๔๙๐ บัญญัติว่า “ผู้ใดนำหรือพาของที่ยังมิได้เสียค่าภาษีหรือของต้องจำกัดหรือของตามห้าม หรือที่ยังมิได้ผ่านศุลกากรโดยถูกต้องเข้ามาในพระราชอาณาจักรสยามก็ดี หรือส่งหรือพาของเช่นว่านี้ออกไปนอกพระราชอาณาจักรดี..... สำหรับความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็นเงินสี่เท่าราคาของซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว หรือจำคุกไม่เกินสิบปี หรือทั้งปรับทั้งจำ”

มาตรา ๕ วรรค ๑ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พุทธศักราช ๒๔๘๐ บัญญัติว่า

“มาตรา ๕ ห้ามมิให้ผู้ใดขนส่งของหรือพยายามขนส่งของผ่านเขตแดนทางบก เข้าในหรือออกนอกอาณาจักร หรือตั้งแต่เขตแดนทางบกมายังด่านศุลกากร หรือจากด่านศุลกากรไปยังเขตแดนนั้นตามทางใด ๆ นอกจากทางอนุเมติ หรือในเวลาใด ๆ นอกจากเวลาที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

“มาตรา ๑๐ ผู้ใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา ๕ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษตั้ง

บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช ๒๔๖๙ และของทั้งปวงอันเนื่องด้วยการกระทำผิดนั้นให้รับเสียสิ้นโดยมิพักต้องคำนึงว่าบุคคลใดจะต้องรับโทษหรือหาไม่”

มาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาให้ยกเงินอากรซึ่งเรียกเก็บตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร แก่ของบางอย่างที่นำเข้าและของที่ส่งออกทางด้านศุลกากรแม่ฮ่องสอนและด้านศุลกากรแม่สะเรียง พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติว่า “ให้ยกเลิกอากรขาออกทั้งหมดสำหรับของทุกประเภท”

๓. เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๔๘๐ แล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า บทบัญญัติของมาตรา ๕ เป็นบทบังคับเด็ดขาดคือ บังคับมิให้ผู้ใดส่งของออกนอกทางอนุมัติที่ได้ประกาศไว้ และก็ไม่ปรากฏว่าได้มีบทบัญญัติอื่นใดที่ได้ผ่อนผันยกเว้นให้ส่งของออกนอกทางอนุมัติได้

ส่วนการยกเลิกอากรขาออกตามพระราชกฤษฎีกาให้ยกเงินอากรซึ่งเรียกเก็บตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรแก่ของบางอย่างที่นำเข้าและของที่ส่งออกทางด้านศุลกากรแม่ฮ่องสอนและด้านศุลกากรแม่สะเรียง พ.ศ.๒๔๘๔ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่า ชื่อของพระราชกฤษฎีกาได้แสดงให้เห็นชัดว่าให้ยกเลิกอากรขาออกทั้งหมดสำหรับของทุกประเภทที่ส่งออกทางด้านศุลกากรแม่ฮ่องสอนและด้านศุลกากรแม่สะเรียง คำว่า “ส่งออกทางด้านศุลกากรแม่ฮ่องสอนและด้านศุลกากรแม่สะเรียง” ย่อมหมายความว่า ส่งออกตามทางอนุมัติทางด้านศุลกากรแม่ฮ่องสอนและด้านศุลกากรแม่สะเรียง ตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๔๘๐

ฉะนั้น เมื่อพิจารณามาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๔๘๐ ประกอบกับมาตรา ๔ ของพระราชกฤษฎีกาให้ยกเงินอากรซึ่งเรียกเก็บตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรแก่ของบางอย่างที่นำเข้าและของที่ส่งออกทางด้านศุลกากรแม่ฮ่องสอนและด้านศุลกากรแม่สะเรียง พ.ศ. ๒๔๘๔ แล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการส่งของออกทุกประเภทจะต้องผ่านทางอนุมัติไม่ว่าจะเป็นของที่ต้องเสียอากรขาออกหรือไม่ เพราะมาตรา ๕ ได้บังคับไว้อย่างเด็ดขาดโดยไม่มีข้อยกเว้น และมาตรา ๔ แห่งพระราชกฤษฎีกา ก็ไม่มีข้อความที่เป็นข้อยกเว้นของมาตรา ๕ แต่กลับแสดงให้เห็นชัดว่า ต้องเป็นของที่ผ่านทางด้านศุลกากรแม่ฮ่องสอนและด้านศุลกากรแม่สะเรียง และที่กฎหมายระบุให้ผ่านด้านศุลกากรดังกล่าวนั้นก็เพื่อประโยชน์ในการจัดทำสถิติสินค้าขาออกอีกด้วย

๔. ตามที่บริษัทป่าไม้พนาสิทธิ์กล่าวอ้างว่า ลักษณะการขนส่งไม้สักไม่อาจทำการบรรทุกเหมือนสินค้าธรรมดาได้ และจะบังคับให้นำมาส่งออกตามทางอนุมัตินั้นย่อมสุดวิสัยที่ผู้ใดจะปฏิบัติได้นั้น ในเรื่องนี้คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการขนส่งไม้สักไม่อาจติดต่อขอให้กระทรวงการคลังออกกฎกระทรวงตามนัยมาตรา ๑๓ ของพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ.๒๕๕๐^๑ เพื่อรับการยกเว้นจากบทบังคับแห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และตลอดทั้งบทกฎหมายว่าด้วยการศุลกากรที่เกี่ยวข้องทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ ฉะนั้น เมื่อยังไม่มีกฎหมายยกเว้น บริษัทป่าไม้พนาสิทธิ์ก็ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๕๐ ทุกประการ

๕. สรุปแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการส่งไม้สักออกนอกประเทศนอกทางอนุมัติของบริษัทป่าไม้พนาสิทธิ์เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕ และมีความผิดตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐

(ลงชื่อ) หยุด แสงอุทัย

(นายหยุด แสงอุทัย)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๐๒

^๑ มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง ให้บุคคลจำพวกใด หรือของหรือ ยวดยาน หรือเรือประเภทใดได้รับยกเว้นจากบทบังคับแห่งพระราชบัญญัตินี้ ตลอดทั้งบทกฎหมายว่าด้วยการศุลกากรที่เกี่ยวข้องทั้งหมด หรือแต่บางส่วนก็ได้ และจะกำหนดเงื่อนไขไว้ในกฎกระทรวงนั้นด้วยก็ได้